

SISARPOSTI 2/2024

Kunniakomppanian univormu teki vaikutuksen

Helsingin Päävartio, sen edustalla sekä Presidentinlinnan pihalla seisovat sotilaat ovat tuttu näky kaupunkikuvassa. Opastettu kierros Kunniakomppanian tukikohtaan toi paljon lisätietoa tuosta historiallisesta joukko-osastosta. Ihastusta herättivät mm. hienot univormut, joiden kangasta päästiin hypistelemään. Sisaret vasemmalta Leena Kosonen, Leena Alhola, Anna Maija Luomi, Sirkka Jokinen, Marketta Kinnunen, Mervi Rantakaulio ja Silja Niinivirta. Kuva: Merja Autio

Sivu 4

Minna
Rehnstrand
ei unohda
Lapin leiriä

Sivu 9

Marssijoille paistoi Hangon aurinko

Seitsemän sotilaskotiyhdistyksen sisaria oli mukana marssimassa Hangossa Lippujuhlan päivän paraatissa 4. kesäkuuta. Santahaminasta matkaan lähti seitsemän sisarta. Pitkä päivä oli kuuma mutta antoisa. Marssin ohessa tutustuttiin kaupunkiin ja uusiin sisariin.

Iloisilla iltapäiväkahveilla vasemmalta Mari Hieta-
nen, Silja Niinivirta ja Hannele Hartonen, takaa
oikealta Marja-Riitta Hirvonen, Elina Bergman ja
Iida Päärnä. Kuva: Marjut Keituri

Sivu 13

Ohjelmaa riittää kesälle ja syksyllä

Kohta on kesä ohi, eikös niin sanota, kun juhannus on vietetty. Meillä kuitenkin alkaa toiseksi paras aika vuodesta. Ensimmäinen oli tammikuussa ja toinen alkaa, kun uudet alokkaat saapuvat 8.7. Tiistaista 9.7. alkavat sodeinfot. Olen saanut jo kaikille illoille ilmoittautuneita, mutta muutama vielä mahtuisi mukaan.

Läheistenpäivät ovat sekä lauantaina että sunnuntaina 13.–14.7. Molempina päivinä pidetään myös alokasjumalanpalvelukset ennen läheisten saapumista.

Läheistenpäivään ilmoittautuneille kerrotaan päivitetty aikataulu henkilökohtaisesti. Kerro tulostasi minulle: inka.tiittanen@hssky.fi tai puhelimella 0405477799. Tekemistä riittää meille kaikille.

Päivittäisten sodevuorojen varaaminen alokasajana on nyt tarpeen. Vapaaehtoisia tarvitaan vähintään kaksi per ilta, myös lauantaina ja sunnuntaina. Työtä on riittämiin, mutta piristystäkin on tulossa.

Olemme järjestämässä syksyllä Santahamina-kierroksen kävellen oppaan johdolla ja samalla kuulemme saaren historiasta.

Kaartin soittokunta on kutsunut vihreät tutustumaan tiloihinsa Ruoholahdessa. Vierailu toteutetaan syksyllä.

Eräs siskomme on työssä Aivovammaliitossa, ja hän on luvannut luennoida aivoterveysten ylläpidosta.

Olettehan muistaneet myös Lohjan retken lauantaina 24.8.2024. Lähtö on Mikonkadun retkibussilaiturista klo 8.45. Ilmoittaudu:

taloussihteeri@hssky.fi. Tutustumme Lohjan mielenkiintoiseen kirkkoon oppaan johdolla, syöme läheisessä ravintolassa ja sieltä siirrymme Kaarteen sotamuseoon.

Ryhmämme jakautuu kahteen. Toinen osa tutustuu ensin sotamuseoon ja toinen esim. keramiikkänäyttelyyn. Ryhmät vaihtavat vuoroa, joten kaikki näkevät kaiken.

Yhdistys maksaa oppaat, 15 euron osallistumismaksulla kustannetaan ruokailu. Peruuttamaton ilmoittautuminen maksaa osallistumismaksun verran, koska joudumme maksamaan joka tapauksessa ruokailun. Retki maksetaan etukäteen Helsinki-Santahamina sotilaskotiyhdistyksen tilille FI22 2285 1800 0028 83. Maksuun tunnus: Lohjan retki.

Rykmentin henkilökunnassa tapahtuu muutoksia.

Uudenmaan jääkäripataljoonan komentaja, evl

Annukka Ylivaara siirtyy pääesikuntaan 1.8. ja hänen tilalleen tulee evl **Mika Jääskeläinen**.

Ahkeruus on ilomme sodessa. Nautitaan yhdessäolosta muissakin tapaamisissamme!

Kesäterveisin

Inka

Kevätkokouksessa vuosimerkkejä sisarille ja kukkia syntymäpäiväsankareille

Kevätkokoukseen 18.4. oli saapunut 24 jäsentä kuulemaan vuosikertomukseen kirjatusta viime vuoden tapahtumista ja faktoista. Yhdistykseemme liittyi 33 uutta jäsentä, ja jäsenmäärä oli vuoden lopussa 290. Palkattua henkilökuntaa oli 11. Tilinpäätös osoitti tilikauden ylijäämäksi 67 683,43 euroa. Kokouksessa jaettiin sisarille vuosimerkkejä, kaksi sotilaskotiansioristiä ja ojennettiin kukkia syntymäpäiväsankareille.

Marja-Riitta Hirvonen (vas.) ja Satu Stirkkinen saivat 7-vuotismerkin puheenjohtaja Inka Tiittaselta (kesk.) Kuva: Merja Autio

Leila Pakarinen sai 85-vuotis-syntymäpäiväkukat.

Maija-Liisa Sepälle ojennettiin sotilaskotiansioristi.

Helena (Hippu) Kilpeläinen toimi kokouksen reippaana puheenjohtajana.

HUOM!

Sotilaskotiliiton nettisivuilla on **Vihreä kirja**, jossa esitellään järjestön huomion-osoitukset jäsenille, sotilaskotien henkilökunnalle ja yhteistyökumppaneille.

Kuvat Merja Autio

Päävartion sotilas kuuluu kaupunkikuvaan

Sotilaskotiyhdistyksen keväisellä kaupunkiretkellä tutustuttiin Presidentinlinnan vieressä sijaitsevaan päävartioon, joka on Kaartin jääkärirykmentin sotilaspoliiseista Kunniakomppaniaan valittujen sotilaiden tukikohdaksi. Komppanian näkyvimmit tehtävät ovat Presidentinlinnan kunniavartio ja päävartion aulavartio.

Kun kaartinjääkäri Henry Virtanen palasi vartiovuoroltaan, sotilaspoliisiina toimiva kaartinjääkäri auttoi häntä varusteiden purkamisessa.

Kuva: Sirkka Jokinen

Päävartion edessä seisovat vartiosotilaat ovat näkyvä ja historiallinen osa Helsingin kaupunkikuvaa. ”Kun ilma on joskus niin kylmä, että vartiosotilas saattaa olla poissa paikaltaan, huolestuneet kaupunkilaiset kyselevät, mitä on tapahtunut”, kertoi vierailumme isäntä, majuri **Marko Maaluoto**. Hän luotsasi joukkomme sisälle päävartion tiloihin vartiosotilaan ohitse pääovesta Esplanadin puolelta.

Kaartinjääkäri Henry Virtanen oli juuri palaamassa tunnin vartiovuoroltaan hyvillä mielin.

”On kunnia edustaa Suomea”, hän sanoi.

Majuri Marko Maaluoto on tutkinut harrastuksestaan päävartion historiaa, ja tutustuimme sen vaiheisiin aina 1700-luvulta saakka.

Päävartio sijainnut mm. Tuomiokirkon kivijalassa

Päävartio on sijainnut useassa paikassa Senaatintorin ympärillä, myös nykyisen Tuomiokirkon kivijalassa. Siitä se kuitenkin siirrettiin pois, ja sen paikalla sijaitsevat nyt Tuomiokirkon portaat.

Nykyinen, Carl Ludwig Engelin suunnittelema rakennus Presidentinlinnan vieressä valmistui 1843, ja viimeksi se on peruskorjattu 1999. Rakennus on ollut niin sotilaiden rangaistuspaikka kuin vartio-osaston majoituspaikka.

Arestirangaistukset olivat kovia, 1960-luvulla sai viikon arestia, jos myöhästyi neljä minuuttia palveluspaikalle tulosta. Nykyään arestirangaistuksia ei anneta, vaan käytännössä määrätään muun tyyppisiä seuraamuksia.. Päävartion sellien kalterit todettiin 1960-luvulla epäinhimillisiksi, ja ne poistettiin. Seurauksena oli, että eräs arestissa ollut varusmies karkasi.

Marko Maaluoto kertoi myös, että vartiomiehille on tapahtunut vahingonlaukauksia. Eräs tällainen johti kuolemantapaukseen ja yhdestä on muistona luodinjälki sähkökaapissa. Vartiomiesten aseissa ei ole nykyään ammuksia.

Vartiomiesten vuoro on viikon mittainen, ja he asuvat majoitustiloiksi muutetuissa selleissä.

Aulavartiossa päivystetään klo 7.45–22 ja Presidentinlinnalla klo 7.45–16.15 presidentin ollessa paikalla. Vartiovuoro kestää tunnin, kovalla pakkasella esimerkiksi 20 minuuttia kerrallaan. Kunniakomppanian tehtäviin kuuluvat vartioon lisäksi erilaiset sotilaalliset kunnianosoitukset.

Marko Maaluoto oli oppaamme. Kuva: Marja-Liisa Nikka

Päävartio on seissyt paikallaan vuodesta 1843. Historiallisessa kuvassa näkyvät puut oikealla näyttävät tänä päivänä samoilta kuin talvisessa kuvassa vuodelta 1918.

Sellaisia tilaisuuksia ovat mm. presidentin virkaanastujaiset, valtiovierailut, sotilasparaatit, seppeleiden laskut ja sotilashautajaiset.

Marja-Liisa Nikka

Uudet sisaret iloitsivat jäsenmerkistä

Yhdistyksemme puheenjohtajalla **Inka Tiittasella** ja uusien sisarten kouluttajalla **Seija Pussisella** oli mieluisa tehtävä jakaa jäsenmerkit uusille sisarille.

”Ihanaa ja rentouttavaa”, hehkutti eräs merkin saaja kokemuksiaan sotilaskodissa.

”Työkaverit ovat mukavia, ja vaikka välillä on sählinkiä, kaikki järjestyy. Luovuus on valttia”, sanoi **Aino Maija Helminen**.

Myös asiakkaat saivat kiitosta:

”On ilo palvella kohteliaita ja silmiin katsovia asiakkaita!”

”Talon tavoille oppiminen vaatii kärsivällisyyttä, vaikka haluaisin oppia nopeasti”, sanoi **Mona Heikkurinen**.

Toiveena tuli esille starttilista, jonka mukaan voisi opetella vuorosten tehtäviä. Seija Pussinen laati listan, ja se on tässä ohessa kaikkien hyödynnettäväksi.

Isoissa tapahtumissa (mm. vala, läheisten päivä, kotiutusjuhla) sovitaan töistä erikseen, ja niissä on nimetty vastuuhenkilö.

Uusien sisarten perehdytysiltoihin ovat kaikki halukkaat tervetulleita.

Ylhäällä Kirsti Inkeroinen-Kalliokoski (vas.), Laura Invenius, Marjut Keituri, Aino Maija Helminen ja Mervi Rantakaulio. Alhaalla Maarit Mattila (vas.), Sini Valkonen ja Mona Heikkurinen. Kuva: Marja-Liisa Nikka

Inka Tiittanen korosti, että hiljaisina iltoina on hyvä mahdollisuus jutella, ja tutustua niin henkilökuntaan kuin vuorolla oleviin muihin sisariin.

”Aina ei löydy itselle mieluisinta tehtävää, mutta kaikki työ sotilaskodissa on arvokasta. Vapaaehtoisten sisarten tärkeimmät arvot ovat iloisuus ja palvelualttius.”

TEHTÄVÄT SOTILASKOTIVUOROSSA

Aukioloaikana

- Grilliannosten vienti saliin
- Likaisten astioiden vienti tiskiin
- Astioiden tiskaus ja vienti paikoilleen
- Vitriinien täyttö/siistiminen (munkit, sämpylät, dippikastikkeet ym.)
- Salin pöytien pyyhkiminen/yleinen siisteys aukioloaikana
- Kahvin keitto ohjeiden mukaan
- Keittiö työt: dippikastikkeiden purkitus,
- Tarvittaessa munkkien sulatus ja sokerointi sekä sämpylöiden teko ohjeiden mukaan.

Lopputyöt sulkemisen jälkeen

- Vitriinien puhdistus (voi aloittaa aukioloaikana)
- Kaakaokoneen ja sen alustan puhdistus
- Juoma-automaatin suulakkeiden poisto mukiin kuumaan veteen ja alustan puhdistus
- KahvinkeitTIMEN tyhjennys ja sammutus sekä tiskillä olevan alustan puhdistus
- Salin tiskin puhdistus
- Salin pöytien pyyhintä niinä päivinä, kun tuoleja ei nosteta pöydille
- Astioiden pesu ja astianpesukoneen sammutus ohjeiden mukaan

Ilmapallot kutsuivat taas perinnepäivän viettoon

Munkit maistuivat ja kahvi
lämmitti ohikulkijoilta taas
perinnepäivänä 7.5.
raikkaassa ulkoilmassa Kol-
men sepän patsaalla.

Sotilaskotiteltan asiakkailta
kuultiin muistoja heidän va-
rusmiesajoiltaan ja keskus-
teltiin sotilaskotitoiminnan
muuttumisesta - tai pysyvyy-
destä.

Sotilaskotityön perusasiat
ovat samat kuin 106 vuotta
sitten, kun ensimmäiset soti-
laskodit avattiin vuonna
1918.

Sotilaskotiliiton kansainväli-
nen näkyvyys Nato-
tapahtumissa, mm. Norfol-
kissa, on noteerattu. Siitä
mainitsi muutamakin
henkilö.

Helsinkiläisten sotilaskoti-
yhdistysten myyjäisten pito-
paikaksi on vakiintunut
Kolmen sepän patsaan
aukio. Patsas on Felix
Nylundin veistos vuodelta
1932. Realistisessa teoksessa
kolme alastonta seppää ta-
koo rautaa. Patsas on Suo-
men ensimmäisen ammatti-
maisena taidevalajan, Arttu
Halosen suurikokoisin
valutyö.

Sotilaskotiinkin saimme asiakkai-
den iloksi upeat ilmapallokoris-
teet sisälle ja ulos. Kiitos hienos-
ta toteutuksesta kuuluu
Pallopiste Oy:n Pette Himbergille.

Teksti ja kuvat: Merja Autio

Pääsiäismyyjäsenten myyntipöytä notkui herkuista, leivonnaisista ja koristeista.

Sodeteltalla kohdataan kanssasisaret ja asiakkaat

Pääsiäismyyjäiset Kolmen sepän patsaalla oli mukava aurinkoinen tapahtuma. Minulla oli tilaisuus tutustua niin Tuusulan kuin rajan ja rannikon sisäriiniin. Kaikki sujui hyvin, myyntiartikkeleista munkit ja kakut loppuivat klo 15.

Olin iltpäivällä sisäänheittäjän roolissa. Väkeä oli paljon liikkeellä. Ihmiset kaipaivat kohtaamista ja juttelivat mielellään maanpuolustuksesta, Ukrainan sodasta, maailmalla olevista kriiseistä, rauhasta ja yhteistyöstä kansainvälisissä organisaatioissa, jopa sairauksistaan. Tietenkin puhuttiin sotilaskodista ja varusmiespalveluksesta sekä naisten vapaaehtoisesta palveluksesta.

Luettuani seuraavana aamuna **Maija Ikosen** gradun (juttu julkaistu aikaisemmin Sisäpostissa 1/2024) tuli mieleen keskusteluni ja kohtaamiseni kadun ihmisten kanssa; miten tärkeää henkinen tuki ja lähimmäisten kohtaaminen ovat niin normaali- kuin poikkeusoloissa sotilaskotisarena.

Teksti: Marja-Riitta Hirvonen

Kuva: Anna Maija Luomi

Harjoitus pohjoisessa oli ensikertalaiselle elämys

Viikko Heinuvaaran leirisotilaskodissa kului nopeasti. Northern Forest 24-harjoitus oli vahvuudeltaan suurin Norfolk-harjoitus, ja Nato-sotilaista osallistui siihen suomalaisten lisäksi mm. Norjasta ja Yhdysvalloista. Meitä sisaria oli 13:sta eri yhdistyksestä. Olin ainoa sisar Helsingistä. Majoituimme kahdessa mökissä sotilaskodin pihapiirissä. Johto mukaan lukien sotilaskodin kokoonpanoon kuului parikymmentä henkilöä. Kokoonpano muuttui hieman viikon aikana. Osa oli mukana jopa kolme viikkoa.

Minna Rehnstrand

Työtä riitti aamusta iltaan. Yhteishenki oli todella hyvä. Jokaiselle oli jaettu vaihtelevat työvuorot, lepotaumat huomioiden. Kuitenkin monilla meistä riitti intoa tehdä päivittäin ekstrapäivätyövuorot venyivät pitkiä. Illat kruunasi varusmiehen lämmittämän puusauhan löyly ja uni tuli nopeasti.

Tehtävät oli jaettu selkeisiin työvuoroihin. Töitä oli keittiössä, astiahuollossa, kassalla ja salin muissa tehtävissä sekä leipomossa. Lisäksi liikkuvan sotilaskodin autokeikkoja tehtiin maastoon jopa kolmella autolla.

Itse tein kaikkia tehtäviä lukuun ottamatta leipomoa. Siellä toimivat ymmärrettävästi kokeneet leipurit, koska tilauksia oli valtavasti. Sain myös toisen sisaren kanssa yllättävän tehtävän: perustimme kioskin salin ollessa varattuna.

Harjoitukseen osallistuneet sotilaat arvostivat sotilaskotiauton ja leirisotilaskodin tarjoamaa virkistystä maastossa. Hymyllä ja sydämellä jaettiin iloa ja mielihyvää niin asiakkaille kuin sisarillekin.

Ehkä mieleenpainuvimman kokemuksen oli liikkuvan sotilaskotiauton keikka maastossa. Taisteluharjoitusten sijainnin vuoksi matka kohteeseen piti ajaa kiertotietä. Se kesti pari tuntia suunnatansa. Asiakkaina oli suomalaisia ja norjalaisia sotilaita muutamassa eri pisteessä. Heidän iloisuutensa ja kiitollisuutensa jäivät mieleen.

Suomalaisen sotilaskotiauton palvelu maastoon hämmästytti ulkomailta saapuneita asiakkaita. Se sai hymyn huulille niin asiakkaille kuin meille sisarille.

Opin paljon muuttuvissa tilanteissa toimimisesta. Harjoitus vahvisti myös omaa sisua ja kapasiteettia. Sain opetella uusia tehtäviä, mm. keittiövastaavan roolia. Oli hienoa tutustua uusiin ihmisiin, joista monet olivat pitkän linjan konkareita. Lapin kaunis ilta ja yö jäivät upeana muistona mieleen.

Erityisen lämmin kiitos sotilaskodin johtajalle **Heli Itkoselle** lempeästä ja asiantuntevasta johtamisesta. Kiitokseni myös **Inka Tiittaselle**, joka puolsi hakemustani eteenpäin. Lähdän mielelläni uudelleen, jos mahdollisuus toistuu.

Teksti ja kuvat: Minna Rehnstrand

Kaartin Jääkärirykmentin kilta tukee varusmiehiä ja pitää yllä perinteitä

Nuoria jäseniä kiinnostaa eniten ampumaharrastus

Oletko ihmetellyt, mikä on Kaartin Jääkärirykmentin kilta ja mitä se tekee? Killan varapuheenjohtaja **Heikki Pietilä** ja tiedottamisesta ja jäsenasioista vastaava **Markku Virtanen** istahtivat sodessa kahvikupin ääreen ja kertoivat killan toiminnasta.

Kun Kaartin Jääkärirykmentti perustettiin 1996, silloinen Uudenmaan Jääkäripataljoonan kilta päätti muuttaa nimensä Kaartin Jääkärirykmentin killaksi. Samalla se avasi mahdollisuuden yhteisöjäsenyydelle. Nyt kiltaan kuuluu kahdeksan yhteisöjäsentä, mm. Autojoukkojen Helsingin Kilta ry ja Kaartin Kilta ry. Jäseneksi voi liittyä kuka tahansa maanpuolustustahtoinen Suomen kansalainen ikään tai sukupuoleen katsomatta.

Tällä hetkellä jäseniä on 371. Yhteinen ajatus ja arvomaailma pitävät kiltalaisia yhdessä.

Killan ydintehtäviä ovat rykmentin

sekä sen henkilökunnan ja varusmiesten tukeminen, rykmentin perinteiden vaaliminen ja niiden tunnetuksi tekeminen sekä jäsenistön maanpuolustushengen ylläpito ja maanpuolustustietouden jakaminen.

Varusmiesten tukemisessa näkyvin tapahtuma on osallistuminen läheistenpäiviin esittelemällä killan toimintaa. Valapäivinä kentälle tuodaan lippurivistö. Perinne- ja vuosipäivinä kilta palkitsee henkilökuntaa ja varusmiehiä. Heille on hankittu mm. liikuntavälineitä, tietokoneita ja kirjoja.

Heikki Pietilä (vas.) ja Markku Virtanen Perinnetalon portailla.

Tukea on annettu varusmiesten konserttien, kurssien ja vierailujen järjestämiseen.

”Killalla on säännölliset ampumaratavuorot Santa-haminassa pistooli- ja kivääriradoilla, joilla jäsenistö pääsee ylläpitämään ampumataitojaan.

”Ampumatoiminta aktivoi nuorempia jäseniä ja ampumassa käy 30–40-vuotiaista porukkaa. Olisi toivottavaa, että he kiinnostuisivat myös muusta killan toiminnasta. Yhdistystoiminnassa on yleensäkin liian vähän aktiivisia jäseniä”, Markku Virtanen sanoi.

Kilta pelasti Perinnetalon purkutuomiolta

Sotilaskotia vastapäätä sijaitseva, yhdistyksemme syys- ja kevätkokouksien pitopaikka, Perinnetalo, on valmistunut 1900. Se on säilynyt viimeisenä yläpihalle hirsistä rakennetuista kasarmirakennuksista. Venäjän vallan aikaan siellä toimi Viaporin varuskunnan Miinakomppanian toimisto ja ruokala. Myöhemmin talossa toimi upseerikerho ja 1930-luvulta vuoteen 1979 saakka Santahaminan sotilaskotiyhdistyksen sotilaskoti.

Huonokuntoiseksi päässyt sotilaskoti sai puolustusministeriöltä purkutuomion. Uudenmaan Jääkäripataljoonan killan aktiiviset jäsenet kuitenkin protestoivat ja ottivat 1984 yhteyttä museovirastoon. Tuloksena oli, että Puolustusvoimat maalasi ja laittoi ulkopuolen kuntoon. Kilta huolehti sisätilojen kunnostamisesta Uudenmaan Jääkäripataljoonan perinnetilaksi. Syksyllä 1988 rakennus otettiin juhlallisesti pataljoonan ja killan käyttöön.

”Perinnetalon vieressä kasvava tuuhea hevoskastanja ja kentän laidan hopeapajut ovat venäläisten aikoinaan tuomia. Komeat männyt sotilaskotia vastapäätä ovat vähintään 150 vuotta vanhoja”, Markku Virtanen kertoi.

Heikki Pietilä muisteli varusmiesaikaansa 1970 Santahaminassa:

”Erikoisena tapahtumana muistan, kuinka nykyisessä Perinnetalossa sijainneessa sotilaskodissa alokkaat osallistuivat verenluovutukseen: pojat pötkölleen pöydille, letku käsivarteen ja luovutuksen jälkeen sai kahvit ja munkin.”

Sotilaskodissa sai ostaa kahvia, munkkeja, limua, lihapiirakoita, karkkeja, lusikka-haarukkasettejä, asepuhdistusvälineitä, ohi-on-kangasmerkkejä. Valikoimassa ei ollut muistoesineitä.

Muovinen varusmieskansio sisälsi kamman, peilin, muistiinpanovälineet ja nenäliinan. Nenäliinaa herrasmies piti mukanaan tyttöystävää varten.

Perinnetalon ja sotilaskodin välissä kasvaa ikimäntyjä.

Peilistä saattoi tarkistaa, että kasvat olivat puhtaat, jos joutui esimiehen puheille.

Pietilä kertoi, että sotilaskodin ehdottomasti suosituin ”tarvike” oli yleisöpuhelin, sinne oli aina pitkä jono. Sotkussa vietettiin aikaa lehtiä lukemalla ja kavereiden tai omaisten kanssa rupertellen. Vieraat piti hakea portilta, mutta heitä ei tarvinnut ilmoittaa minnekään etukäteen.

”Sotilaskodin oven yläpuolella oli Sotilaskotiliiton ”vaakuna”, jota tervehdittiin niin sisään tullessa kuin pois lähtiessä. Kohteliaisuutta, siisteyttä ja hyvää käytöstä korostettiin. Sotilaskodin sisällä kaikki olivat samanarvoisia kuten nykyäänkin.” Perinnetalon päädyssä oli kodinjohtajan asunto.

Myyntitiskiä varten salin ja asehuoneen väliin oli tehty aukko. Perinnetalon yläkerrassa on nyt varastotiloja ja pieni ryhmätyöhuone.

Markku Virtanen muisteli, että intissä tupakaveireista pidettiin huolta ja kaikki otettiin mukaan.

”Nykynuoret ovat kovin fiksuja 40–50 vuoden takaisiin alokkaisiin verrattuina. Lomilta palataan selvin päin hyvässä kunnossa”, miehet toteavat.

Killan saunassa Santahaminan saaren pohjoisrannalla on jäsenistöllä saunavuorot. Sotilaskotisisaretkin ovat päässeet nauttimaan savusaunan löylyistä ja hienosta merimaisemasta.

Markku Virtanen on perehtynyt perusteellisesti Santahaminan historiaan ja hänen vetämillään saarikierroksilla tulevat historia, rakennukset, tapahtumapaikat ja saaren luonto tutuiksi.

Teksti ja kuvat Marja-Liisa Nikka

Sotilaskodin esitteet kiinnostivat turvallisuspäivän ulkomaalaisia vieraita

Sotilaskotimme oli taas
näyttävästi mukana
Maanpuolustuskoulutuksen
järjestämässä
Turvallisuuropahtumassa
Rautatientorilla 24.-26.5.
Kahvi ja munkit tekivät
jälleen kerran kauppansa,
ja osallistuimme myös yleisölle
järjestettyyn arvontaan.

1. Mikä on sotilaskoti?

- a) varusmiehen vapaa-ajanviettopaikka
- b) oma koti varusmiespalveluksen aikana

2. Mitä voi ostaa sotilaskodista?

- a) työkaluja
- b) aurinkovoidetta
- c) munkkeja

Halukkaat saivat vastata sotilaskoti-toimintaa koskeviin kysymyksiin, ja saivat siitä leiman ”passiinsa”. Passin palauttaneet osallistuivat MPK:n osastolla Linnanmäen rannekkeen arvontaan.

”**Ulkomaalaiset suomen** kielen opiskelijat ottivat mielellään sotilaskotiesitteitä opiskelujensa tueksi.

Samalla he saavat tietoa vapaaehtoistyöstä varusmiespalvelusta suorittavien nuorten parissa”, ständillä päivystänyt **Silja Niinivirta** sanoi.

Armeijamuistot palasivat monen vanhemman ja nuoremman miehen mieleen, kun tarjolla oli sotilaskotimunkkeja ja kahvia.

Autosta myytiin myös hyväksi havaittua kengänkiiloketta, ja jokunen sodenallekin pääsi uuteen kotiin. Silja Niinivirta pääsi PR-töittensä ohella rapsuttelemaan 9-vuotiaasta pelastuskoiraa, Verttiä. Sen omistaja, **Irene Haarlaa** Vapaaehtoisesta Pelastuspalvelusta kuvaili koiraa luotettavaksi kaveriksi, joka pitää ihmisistä ja on kiinnostunut tyttökoirista.

Irene on kouluttanut Verttiä 4-vuotiaasta saakka. Se on läpäissyt pelastuskoiratestin ja voi toimia pelastustehtävissä rauniokoirana, osallistua etsintöihin maastossa tai olla mukana järjestystä valvomassa.

Marja-Liisa Nikka

Mervi Rantakaulio kertoi teltalla sotilaskodin tehtävästä. Kuva: Maija Roinila

Pelastuskoira Vertti sai nauttia Silja Niinivirran rapsutuksista.

Lippujuhlanpäivän paraatiin Hangossa osallistuneet sotilaskotisisaret seitsemästä Etelä-Suomen sotilaskotiyhdistyksestä kokoontuivat yhteiskuvaan urheilukentän katsomoon. Kuva: L. Lähteenmäki

Hieno retki Lippujuhlan paraatiin Hankoon

Puolustusvoimain lippujuhlan paraati järjestettiin tänä vuonna Hangossa. Sotilaskotisisarten marssiin osallistui sisaria seitsemästä Etelä-Suomessa toimivasta sotilaskotiyhdistyksestä.

Santahaminan sisarten matka Santahaminasta Hankoon alkoi 4. kesäkuuta aamulla klo 5.30.

Helsinki-Santahaminan yhdistyksestä mukana olivat reippaat sisaret **Marjut Keituri, Aila Lemola, Silja Niinivirta, Iida Päärnilä, Mari Hietanen, Kerttu Kolari ja Marja-Riitta Hirvonen.**

Joukkoomme liittyivät matkalla yhtä reippaat sisaret **Elina Bergman ja Hannele Hartonen** Tuusulan sotilaskotiyhdistyksestä.

Hangossa olimme hyvissä ajoin aamupalalla, jonka jälkeen suuntasimme varusmieskuljettajamme kanssa pienelle kiertoaajelulle kaupungille, tarkastelemaan marssireittiämme sekä etsimään aamun kokoontumispaikkaa.

Lippujuhlapäivän vietto alkoi aurinkoisessa Hangossa paraatijoukkojen järjestäytymisellä ja katselmuksella Rukki-Areenalla.

Kontra-amiraali Tuomas Tiilikainen totesi juhlapuheessaan merellisen Hangon sopivan Lippujuhlapäivän tapahtumapaikaksi, sillä se on ollut jo vuosisatoja Suomen kauppamerenkululle ja huoltovarmuudelle erittäin tärkeä satama. Lisäksi Hanko ympäröivine saarineen ja vesialueineen on joutunut olemaan monissa sodissa strategisen merisodan näyttämö.

Amiraali esitti puheessaan kiitoksensa veteraaneille, lotille ja sotilaskotisisarille. Hän korosti vapaaehtoisen maanpuolustustyön ja kriisivalmiuden merkitystä koko yhteiskunnalle.

”Jatkamme työtä Suomen parhaaksi ja turvallisuutemme takaamiseksi. Vahtivuoro on nyt meidän”, hän totesi. Puheen jälkeen kohotettiin amiraalin johdolla kolminkertainen eläköön-huuto isänmaalle.

Sotilaskotiliiton marssiosastossa sotilaskotisisaria oli mukana Helsinki-Santahaminan, Tuusulan, Hämeenlinnan, Tammisaaren, Keuruun, Turun ja Lappeenrannan yhdistyksistä. Osastoa johti **Tuula Hanhineva** Tammisaaren sotilaskotiyhdistyksestä ja lipun kantajana oli **Riitta Jansson** Hämeenlinnan sotilaskotiyhdistyksestä.

Marja-Riitta Hirvonen

Sotilaskotityön esittely kuuluu nuorten turvakurssin ohjelmaan

Maanpuolustuskoulutusyhdistys järjestää lukio- ja ammattikouluikäisille nuorille yhteiskunta- ja turvallisuustietoutta kehittävän Nuorten turvakurssin joka kevät ja syksy. Muutaman arki-illan luennon ja yhden intensiivisen viikonlopun aikana nuoret pääsevät tutustumaan viranomaisiin kuten poliisiin ja pelastuslaitokseen.

Isona osana kurssia on myös tutustuminen Puolustusvoimiin ja kurssi huipentuu varuskunta-viikonloppuun Santahaminassa. Vierailu sotilaskodissa kuuluu asiaan.

Santahamina-viikonlopun aikana nuoret saavat tietoisuuden lisäksi kurkistuksen varuskunta- arkeen. Kurssilaiset pääsevät tunnustelemaan uutta ympäristöään heti ensimmäisestä aamusta lähtien, kun maastovaatteet puetaan päälle ja paikasta toiseen kuljetaan järjestäytyneesti muodossa. Viikonlopun aikana ruokailu tapahtuu muonituskeskuksessa. Yöt vietetään maastossa ja kasarmilla.

Kurssin tarkoitus on ensisijaisesti herättää nuorten kiinnostusta turvallisuuteen liittyvissä teemoissa ja lisätä nuorten yhteiskunnallista ymmärrystä turvallisuuden tuottamisesta. Nuorten turvakurssin myötä osallistujat tietävät, mistä lähteä etsimään lisää tietoa kurssin sisältöön liittyvistä asioista.

Yksi tärkeimpiä kurssin anteja on kuitenkin kurssilaisten saama inhimillisempi ymmärrys eri viranomaistahoista. Sitä kautta ne tuntuvat nuorille vähemmän vierailta.

Samassa yhteydessä myös sotilaskoti pääsee esittelemään nuorille toimintaansa. Sotilaskoti toivottaa kurssilaiset tervetulleiksi noin tunnin kestäväälle vierailulle, jonka aikana heille esitellään, mitä sotilaskotitoiminta on ja miksi sitä tehdään. Tämän jälkeen nuoret tutustuivat kotiin ja sen tarjoamiin herkkuihin ja palveluihin. Kysyttäessä suurin osa nuorista kurssilaisista yleensä vastaa, että he ovat aiemmin kuulleet sotilaskodista esimerkiksi sisarusten asepalveluksen kautta.

Monelle nuorelle uusi tieto on, että toimintaa tehdään vapaaehtois pohjalta. Moni myös yllättyi, että lähes kuka tahansa on tervetullut mukaan toimintaan.

Lukiolaisia ja ammattikoululaisia tutustumassa Sotilaskotiin.

Kuva: Helena Kilpeläinen

Tärkeää on näyttää nuorille, että he todella ovat tervetulleita mukaan tähän vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön ja iloksemme turvakurssi-infoista onkin liittynyt joitakin uusia nuoria mukaan.

Nuorten turvakurssi, silloin vielä lukiolaisten turvakurssi, on se kanava, jota kautta itse löysimme sotilaskotitoimintaan. Tuolloin varusmiespalveluksen suorittaminen sai vielä odottaa, mutta maanpuolustuskärpänen puraisi ja jotain oli päästävä tekemään. Viikonloput armeijan vihreissä ja pasi-miehistönkuljetusajoneuvon kyydissä antoivat juuri tarvittavan potkun sotilaskodin suuntaan.

Sotilaskodissa oli meille tarjolla myös työkokemusta sekä ensimmäinen kosketus vapaaehtoistyöhön. Pääsimme kantamaan kortemme kekoon maanpuolustustyössä, jota niin moni kaverimme niinä aikoina suoritti varusmiespalveluksen kautta.

Jutun kirjoittajat Helena Kilpeläinen (vas.) ja Iiris Ihalainen

TULEVIA TAPAHTUMIA

24.8. Retki Kaarteen sotamuseoon Lohjalle

Ilmoittautumiset: taloussihteeri@hssky.fi .

Retken hinta 15 euroa maksetaan etukäteen
Helsinki-Santahamina sotilaskotiyhdistyksen
tilille FI22 2285 1800 0028 83.

Maksuun tunnus Lohjan retki.

Sivulla 2 lisätietoa retkestä.

Kaarteen museossa on mm. vanha lottakanttini.

Kuva: Kaarteen museo

☆ Syksyllä järjestetään sisariltoja,
aiheena mm. luento aivoterveysten ylläpidosta.

Sotilasparaati ja soittokuntia kesäperjantaisin Helsingissä

Vartioparaati on Suomen vanhin yleisötapahtuma, jossa vartioparaatikulkue lähtee Helsingin Senaatintorilta Kauppatorin kautta päävartioon, sieltä edelleen Pohjois-Esplanadia pitkin takaisin Senaatintorille.

Näihin kesäperjantaisiin tapahtumiin osallistuvat sotilassoittokunnat ympäri Suomea. Tapahtuma alkaa klo 12.30.

Marssin jälkeen soittokunnat esiintyvät Kappelin lavalla klo 14.

5.7. Puolustusvoimien varusmiessoittokunta

12.7. Laivaston soittokunta

19.7. Puolustusvoimien varusmiessoittokunta

26.7. Puolustusvoimien varusmiessoittokunta

9.8. Rakuunasoittokunta

Varusmiessoittokunta Senaatintorilla.

Kuva: Puolustusvoimat

Yhteystiedot 2024

Hallitus

Inka Tiittanen, puheenjohtaja
Puh. 040 547 7799
inka.tiittanen@hssky.fi

Merja Autio, varapuheenjohtaja
Puh. 0400 434 941
merja.autio@bastu.net

Päivikki Jordan
paivikki.jordan@gmail.com

Anna Maija Luomi
Puh. 050 584 0181
amluomi@gmail.com

Marju Moisalo
Puh. 040 560 4075
marjukaarina@yahoo.com

Seija Pussinen
Puh. 050 568 8371
pussinen.seija@gmail.com

Mikko Skön
Puh. 050 514 8196
mikko.skön@kolumbus.fi

Varajäsenet

Anu Helpinen
Puh. 040 835 0195
anumarita48@hotmail.com

Marja-Liisa Nikka, sihteeri
Puh. 040 570 4230
nikka.marjaliisa@gmail.com

Kirsi Tuovinen
Puh. 0405733503
kirsimarja.tuovinen@gmail.com

Jaostot

Tarjoilujaosto
Ison kodin tapahtumat
Helena Saarela
Puh. 040 554 9221
hhelena.saarela@gmail.com

MPKK:n tapahtumat
Eila Elo
Puh. 040 725 7827
eila.elo@luukku.com tai
eelo91772@gmail.com

Hengellinen jaosto
Silja Niinivirta
Puh. 050 359 5357
niinisi13@gmail.com

Liikkuva sotilaskoti (LSK)
Merja Autio
Puh. 050 4406994 (LSK)
lsk@hssky.fi
Puh. 0400 434 941
merja.autio@bastu.net

Kirjastojaosto
Anu Helpinen
Puh. 040 835 0195
anumarita48@hotmail.com

Käsityö- ja somistusjaosto
Leena Kosonen
Puh. 040 574 9532
leenam.kosonen@gmail.com

Seniorijaosto
Pirkko Kinnunen
Puh. 050 511 3792
kinnunen.pirkko@elisanet.fi

Perinne- ja arkistajaosto
Pirkko Kinnunen
Puh. 050 511 3792
Kinnunen.pirkko@elisanet.fi

Nuoret sisaret
Helena (Hippu) Kilpeläinen
Puh. 050 505 0119
hippuq@live.com

Sotilaskodit

Santahaminan sotilaskoti
Santahaminantie 15
Puh. (09)684 6368
ma-pe 8.30–20.30
la-su 16.30–20.30
Kodinjohtaja Virpi Fyhr
Puh. 0400 441 317
virpi.fyhr@hssky.fi

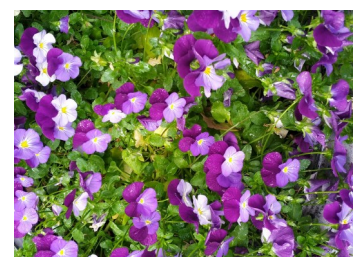
Kadettikerhon sotilaskoti
Kadettikouluntie 7
Kodinjohtaja Marjo Ilanko
ti-to 11.30–17.30
ma ja pe suljettu
puh. 0299 530 701
kadettikerho@hssky.fi

Auditoriotalon kanttiini
Kadettikouluntie 6
ma-to 8.30–15.00
pe 8.00–12.00
Kodinjohtaja Virpi Leinonen
Puh. 0299530702
auditorio@hssky.fi

Helsinki-Santahamina sotilaskotiyhdistys ry
Santahaminantie 15
00860 Helsinki
Puh. (09)679 771 klo 10.00–15.00 (ei tiist.)
Toimistonhoitaja Karoliina Backas
taloussihteeri@hssky.fi
www.hssky.fi
Nordea FI22 2285 1800 0028 83
Y-tunnus 1869305–2

Sotilaskotipäällikkö
Sirkka Pouru
Puh. 050 329 0152
Sirkka.pouru@gmail.com

Sotilaskotivarapäällikkö
Satu Kylmämetsä
Puh. 0407358964
satu.kylmametsa@gmail.com

Orvokit piristävät soden ulko-ovella.

